

PRAVILNIK
O OCENJIVANJU KVALITETA PRIRODNE MINERALNE,
PRIRODNE IZVORSKE I STONE VODE

Opšte odredbe

član 1.

Po odredbama ovog Pravilnika i u skladu s Pravilnikom o kvalitetu i drugim zahtevima za prirodnu mineralnu vodu, prirodnu izvorsku vodu i stonu vodu (Sl. list SCG 53/2005), ocenjuje se i nagrađuje kvalitet mineralnih, izvorskih i stonih voda.

član 2.

Ovim Pravilnikom se regulišu:

- uslovi za sticanje prava na ocenjivanje kvaliteta prirodne mineralne, prirodne izvorske i stone vode
- prethodni postupak
- način ocenjivanja i obračun rezultata ocenjivanja
- broj i vrsta priznanja.

član 3.

Prirodne mineralne i prirodne izvorske vode, koje se ocenjuju, svrstavaju se u sledeće grupe:

- prema sadržaju rastvorenih minerala:

prirodna mineralna voda s veoma niskim sadržajem rastvorenih mineralnih materija, koja sadrži do 50 mg/l mineralnih soli, računato kao suvi ostatak na 180 °C

prirodna mineralna voda s niskim sadržajem rastvorenih mineralnih materija, koja sadrži od preko 50 do 500 mg/l mineralnih soli, računato kao suvi ostatak na 180 °C

prirodna mineralna voda koja sadrži od preko 500 mg/l do 1500 mg/l mineralnih soli, računato kao suvi ostatak na 180 °C

prirodna mineralna voda bogata mineralnim solima, koja sadrži preko 1500 mg/l mineralnih soli, računato kao suvi ostatak na 180 °C

- prema količini CO₂:
  - prirodno gazirana – u kojoj je sadržaj CO₂ na izvoru i u originalnom pakovanju isti ili veći od 250 mg/l
  - gazirana – kojoj je dodat CO₂ u koncentraciji većoj od prirodne vrednosti na izvoru
  - negazirana voda sa sadržajem CO₂ manjim od 250 mg/l
- prema sadržaju karakterističnih sastojaka:
  - bikarbonatna - sadrži više od 600 mg/l bikarbonata
  - sulfatna - sadrži više od 200 mg/l sulfata
  - hloridna - sadrži više od 200 mg/l hloriga
  - kalcijumova - sadrži više od 150 mg/l kalcijuma izraženog kao Ca²⁺
  - magnezijumova - sadrži više od 50 mg/l magnezijuma izraženog kao Mg²⁺
  - fluoridna - sadrži više od 1 mg/l fluorida
  - gvož evita - sadrži više od 1 mg/l gvož a izraženog kao Fe²⁺
  - natrijumova - sadrži više od 200 mg/l natrijuma izraženog kao Na⁺
  - ugljenokisela - sadrži više od 250 mg/l slobodnog CO₂
  - s niskim sadržajem natrijuma - sadrži do 20 mg/l natrijuma izraženog kao Na⁺

član 4.

Za sve što ovim Pravilnikom nije izričito regulisano, primenjuju se odredbe Osnovnog pravilnika o ocenjivanju kvaliteta proizvoda i usluga Novosadskog sajma.

Uslovi za sticanje prava na ocenjivanje kvaliteta mineralne vode

član 5.

Pravo učestvovanja na ocenjivanju kvaliteta proizvoda imaju svi učesnici i neučesnici Me unarodnog poljoprivrednog sajma.

član 6.

Učesnici ocenjivanja kvaliteta mogu prijaviti proizvode iz redovne proizvodnje, ali i nove proizvode, koje žele da plasiraju na tržište. Tada mora biti izričito navedeno da se radi o novom proizvodu.

član 7.

Ocenjivanju podleže prirodna mineralna, prirodna izvorska ili stona voda u originalnom pakovanju, a novi proizvodi u uobičajenim oblicima maloprodajnog pakovanja i u oblicima od pogodnog materijala, koji obezbe uju očuvanje kvaliteta vode.

član 8.

Pravo na ocenjivanje kvaliteta mineralne, izvorske i stone vode stiže se:

- prijavom proizvoda za ocenjivanje kvaliteta
- dostavom uzorka u roku koji se definiše u odgovoru na prijem prijave
- uplatom odgovarajuće sume na žiro račun Novosadskog sajma

Prethodni postupak

član 9.

Svi koji žele da im se oceni kvalitet mineralne, izvorske ili stone vode, podnose prijavu za ocenjivanje za svaki proizvod posebno.

Prijava mora da sadrži sledeće podatke:

- tačan naziv i adresu podnosioca prijave
- naziv proizvoda, naziv i adresu proizvođača
- grupu proizvoda kojoj pripada uzorak za ocenjivanje, u skladu sa čl. 1. i 3. ovog Pravilnika
- datum podnošenja prijave, pečat i potpis odgovornog lica.

član 10.

Po prijemu prijave, Komisija za ocenjivanje kvaliteta proizvoda, u užem sastavu (predsednik i sekretar), razmatra prijave, utvrđuje da li ispunjavaju uslove i obaveštava izlagače o svojim zaključcima, dopisom u kome navodi rokove za dostavu uzoraka, prema čl. 8. ovog Pravilnika.

Krajnji rok za dostavu uzoraka određuje stručna služba Novosadskog sajma. Uzorci koji stignu po isteku naznačenog roka ne ocenjuju se, ukoliko Komisija ne odluči drugačije.

član 11.

Po prijemu uzoraka, Komisija zapisnički pregleda prispele uzorke, razvrstava ih u grupe, saglasno čl. 1. i 3. ovog Pravilnika, i šifrira ih, radi obezbeđenja anonimnosti tokom ocenjivanja.

Po završenom šifriranju, Komisija deli uzorak na dva dela:

- deo I - za komisijsku senzornu ocenu
- deo II - za hemijsku analizu

Podatke o hemijskom sastavu Komisija uzima iz izveštaja izlagača, ili s etikete uzorka, ili iz izveštaja o hemijskoj analizi.

Uzorci se, nakon skidanja etiketa i šifriranja, radi očuvanja anonimnosti, dostavljaju nadležnoj laboratoriji na analizu. Troškove hemijskih analiza mineralnih voda snose učesnici ocenjivanja.

Uzorci za senzornu ocenu čuvaju se u frižideru, u kome ostaju sve do 24 sata pre komisijske ocene.

Ocenjivač mora biti objektivan, savestan i stručan pri ocenjivanju uzoraka.

Način ocenjivanja i zbir rezultata ocenjivanja

član 12.

Senzorna ocena za gazirane i prirodno gazirane mineralne i izvorske vode, te za gazirane stonove vode, obuhvata ocenu boje (bistrine), mirisa, ukusa, zaostalog ukusa, postojanosti i krupnoće mehurića CO₂.

Boja (bistrina) – 2 poena

- bezbojna, prozirna, kristalnobistra 2
- blago obojena, blago zamućena..... 1
- jače obojena, pojava taloga u boci 0

Miris – 2 poena

- bez stranih mirisa 2
- miris zbog prisustva nekih rastvorenih gasova 1
- plesniv, prisutni neki drugi mirisi 0

Ukus – 4 poena

- skoro neutralan 4
- slankast 3
- gorko-slankast 2
- ustajao 1
- metalni, neprijatan 0

Zaostali ukus u ustima – 2 poena

- nema ga 2
- prijatan 1
- neprijatan 0

Postojanost i krupnoća mehurića CO₂ – 2 poena

- postojani i krupni..... 2
- manje postojani..... 1
- nepostojani 0

Za negazirane mineralne, izvorske i stonove vode izuzima se poslednje ocenjivanje u okviru senzorne ocene. Stoga se, maksimalan broj poena u senzornoj oceni umanjuje se za 2 poena i iznosi 10.

Senzorna ocena pojedinih pokazatelja kvaliteta daje se kao aritmetička sredina ocena svih ocenjivača.

Ukoliko se boja (bistrina), miris, ukus, zaostali ukus ili postojanost i krupnoća mehurića CO₂ ocene sa 0, uzorak se diskvalifikuje i dalje se ne ocenjuje.

Ocenjivanje hemijskog sastava

član 13.

Komisija ocenjuje adekvatnost hemijske analize i deklaracije na etiketi.

U zavisnosti od procenta odstupanja, uzorci dobijaju sledeće poene:

- za odstupanje hemijske analize od deklaracije na etiketi više od 50% 0
- za odstupanje hemijske analize od deklaracije na etiketi do 50% 3
- za odstupanje hemijske analize od deklaracije na etiketi do 25% 6
- za odstupanje hemijske analize od deklaracije na etiketi do 15% 8

Konačna ocena hemijskog sastava daje se kao srednja ocena svih analiziranih sastojaka.

član 14.

Uzorak može dobiti maksimalno 18 poena, odnosno 20.

Kriterijum za nagrađivanje po poenima za gazirane vode:

- **Bronzana medalja** ..... 14 – 15,99
- **Srebrna medalja** ..... 16 – 17,99
- **Zlatna medalja** ..... 18 – 19,99
- **Velika zlatna medalja** 20

Kriterijum za nagrađivanje po poenima za negazirane vode:

- **Bronzana medalja** ..... 12 – 13,99
- **Srebrna medalja** ..... 14 – 15,99
- **Zlatna medalja** ..... 16 – 17,99
- **Velika zlatna medalja** 18

Kriterijum za dodeljivanje vrhunskih priznanja su broj i vrsta osvojenih medalja:

- Velika zlatna medalja (za svaki proizvod 1,3 poena)
- Zlatna medalja (za svaki proizvod 1 poen)
- Srebrna medalja (za svaki proizvod 0,75 poena)
- Bronzana medalja (za svaki proizvod 0,5 poena). Nenagra eni proizvod ne dobija poene.

Veliki šampionski pehar

Srebrni šampionski pehar

Pehar Novosadskog sajma

Povelja Novosadskog Sajma

Plaketa Novosadskog Sajma

ŠAMPION KVALITETA GRUPE PROIZVODA - Za ovo zvanje konkurišu svi proizvodi kojima je dodeljena velika zlatna medalja. Komisija obavlja ponovnu senzornu ocenu kvaliteta i zadržava pravo da uzorke koji se kandiduju za ovo priznanje podvrgne dopunskim fizičko-hemijskim analizama. Troškovi celokupnog postupka proglašenja Šampiona kvaliteta proizvoda terete učesnike ocenjivanja kvaliteta. U zavisnosti od kvaliteta proizvoda, Šampion kvaliteta ne mora biti dodeljen za sve grupe proizvoda.

Komisija može da predloži organizatoru ocenjivanja i dodelu sledećih *priznanja*:

Diplome s posebnim priznanjem

Diplome za uspešan nastup

Merila za dodelu posebnih priznanja su: rešenja koja doprinose očuvanju i unapre enju proizvodnje, inovacije, asortiman novih proizvoda, značajnija unapre enja tehnoloških procesa nastalih kao rezultat primene savremenih naučnih i/ili stručnih dostignuća, uspešno prvo učešće na sajamskom ocenjivanju kvaliteta, kao i za znatan napredak u kvalitetu.

Završne odredbe

član 15.

Rezultati ocenjivanja se objavljuju pre otvaranja sajamske priredbe, čime se omogućava da ih izlagači koriste tokom samog sajma.

član 16.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

NOVOSADSKI SAJAM AD

Novi Sad, februar 2016.

Generalni direktor
Mr S. Cvetković